

Gemeenteraad

Op 5 juni jl. zijn bij de behandeling van de Jaarstukken 2023 in de diverse raadscommissies verschillende toezeggingen gedaan. In deze brief wordt ingegaan op de toezeggingen, die vóór de raadsbehandeling van de jaarstukken (13 juni as) moeten zijn afgedaan.

Commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte

24bb003811	Jaarstukken 2023 – Bankjes in de buitenruimte	Wethouder komt terug op de vraag van dhr. Rozema over het afgenomen aantal bankjes in de buitenruimte	10-06-2024 Karremans Buitenruimte
------------	---	--	---

Antwoord

In 2023 zijn 116 nieuwe zitelementen geplaatst. Daarvan zijn er 39 voorzien van rug en armleuningen en dus 100% toegankelijk. In het laatste semester van 2023 is er extra moeite gedaan om (waar gewenst) 100% toegankelijke banken te plaatsen. Het totaal aantal banken in Rotterdam is echter met 39 stuks afgenomen. Het waren in het begin van 2023 nog 9739 en aan het eind van 2023 waren het er 9700.

De afname van het zitmeubilair is verklaarbaar doordat bijvoorbeeld betonbanden steeds vaker als zitelement worden gebruikt en bankjes die op een toekomstige bouwlocatie staan, weggehaald worden omdat er gestart wordt met bouwen.

Dit jaar zal nog meer worden ingezet op plaatsing van voldoende 100% toegankelijke banken. Bij inrichtingsplannen zal er meer aandacht voor zijn en ook bij de wat kleinere ingrepen in de buitenruimte. Ook wordt via de onderhoudsaanpak van speelplekken standaard gekeken of er voldoende bankjes zijn en zullen indien nodig extra bankjes geplaatst worden.

24bb003812	Jaarstukken 2023 – Stadsprojecten/grote projecten	Wethouder stuurt de inhoudelijke vragen over de grote projecten en stadsprojecten door aan de vakwethouder(s) ter beantwoording	10-06-2024 Struijvenberg Grote projecten
------------	--	---	--

Antwoord

Project Hofbogenpark

Vraag: Vraag betreft de co-financieringsopgave van ruim 10 miljoen Hofbogenpark. Er is reeds een bedrag binnengehaald. Wat is de status rondom het binnenhalen van het resterende bedrag? En is er concrete zicht op het binnenhalen van deze cofinanciering?

Antwoord

Voor het park op het dak is reeds € 3,5 mln cofinanciering opgehaald. Voor de omliggende straten is zicht op het binnenhalen van ruimt € 6,9 mln cofinanciering. Dit maakt samen 10,4 mln cofinanciering. De opgave voor dit stadsproject is 10,9 mln. De overige cofinanciering hopen we binnen te halen met andere externe subsidies zowel voor de omliggende straten, maar zeker ook voor de brug over de A20 zien wij nog kansen om de cofinancieringsopgave van 10,9 mln volledig binnen te halen. Ook gezien de geringe omvang van het ontbrekende deel.

Vraag 2: Bij het definitieve ontwerp horen nog twee vervolgstappen, waarvan de eerste is om omliggende straten te vergroenen. In de brief staat dat daarvoor een apart inrichtingsplanproces wordt gevolgd, maar niet wanneer. Ook lezen we over een investeringsvoorstel van €6,6 mln. Kunnen we dat in de voorjaarsnota verwachten? En weten we dan als raad waar we voor tekenen, of volgen de plannen later?

Antwoord

Het voorbereidingskrediet voor de omliggende straten is reeds geregeld. Met dit budget wordt momenteel de voorbereiding van de straten verder opgestart. Niet in alle straten is de situatie gelijk en omdat de werkzaamheden van de staten en het Dakpark op elkaar en op de omgeving moeten worden afgestemd zal dit proces er per straat anders uit zien. De planning zal per straat ook verschillen. Wij hopen hier de komende periode meer duidelijkheid over te krijgen zodat voor de volgende voorjaarsnota een voorstel kan worden gedaan.

Project Nelson Mandelapark

Vraag: Hoe het zit met de planning van het Nelson Mandelapark: wanneer kunnen we daar de volgende stappen van verwachten?

Antwoord.

Het aanleggen van het project Nelson Mandelapark wordt in twee fases onderverdeeld, namelijk:

- 1. Demping en overige waterbouwkundige werkzaamheden (bouwrijp maken);
- 2. Inrichting (woonrijp maken).

Voor de demping wordt momenteel gewerkt aan het definitief ontwerp voor het bouwrijp maken. Deze is naar verwachting in Q3 2024 gereed. Na het maken van het bestek en het doorlopen van een Europese openbare aanbesteding start de demping dan naar verwachten in Q3 2025.

Voor het woonrijp maken wordt, na vaststelling van het programma van eisen in 2023 een inrichtingsplan gemaakt. Naar verwachting is deze gereed in de zomer van 2025.

Het bestemmingplan Nelson Mandelapark zal naar verwachting in de tweede helft van dit jaar worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Project OnderWijsLokatie Laan op Zuid

Vraag: Een project dat summier beschreven is, is de OnderWijsLokatie Laan op Zuid. We vragen om meer toelichting over de risico's van dat project.

Antwoord:

In de eerstvolgende Monitor Grote Projecten (najaar 2024) zal inzake het project OnderWijsLokatie Laan op Zuid een meer uitgebreide toelichting op de risico's worden opgenomen.

24bb003813	Jaarstukken 2023 – Invulling Schielandhuis	Wethouder komt terug op de doorlopen stappen m.b.t. de invulling van het Schielandhuis in relatie tot de Kadernota Vastgoed en op de mogelijkheden voor niet-commerciële verhuur van het Schielandhuis	10-06-2024 Bouwen en Wonen (Vastgoed) Simons
------------	--	--	--

Antwoord

De afgelopen periode is vooral gewerkt aan het op een zorgvuldige manier afronden van de huurovereenkomst met Rotterdam Partners, geëindigd per 1 april 2024, en het aangaan van overeenkomsten met de (onder)huurders, die nog een jaar mogen blijven in het Schielandhuis. Tussentijds is er wel met een externe makelaar gesproken over de mogelijkheden voor verhuur aan commerciële partijen. Bovendien heeft er afstemming plaatsgevonden met de beleidsafdeling Cultuur over een mogelijke culturele invulling. Mede door de tijdelijke verhuring aan de (onder)huurders het komende jaar, is er op dit moment nog geen concrete invulling in beeld en liggen de diverse opties nog open. In de commissie BWB van 4 juni jl. heeft uw raad aangegeven sterk te hechten aan een niet commerciële huurder met bij voorkeur een publieksfunctie, waarbij u begrijpt dat dit mogelijk negatieve financiële consequenties heeft.

In het licht van uw wensen zal er contact opgenomen worden met Stadsherstel NV voor een oriënterend gesprek over dit pand. Daarnaast zal er bezien worden of een filantropische instelling een mogelijke rol kan spelen bij de toekomst van dit pand. Als dit geen reële opties blijken te zijn, zal er, conform de Kadernota Vastgoed, een commerciële huurder worden gezocht.

24bb003814	Jaarstukken 2023 – Niet-beantwoorde vragen Bouwen en Wonen	Wethouder komt schriftelijk terug op de niet-beantwoorde vragen	10-06-2024 Bouwen en Wonen Zeegers
------------	--	---	--

Antwoord

Hieronder beantwoorden wij de nog openstaande vragen die aan wethouder Zeegers zijn gesteld tijdens de commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte van 5 juni 2024. De beantwoording volgt in de volgorde waarin de vragen zijn gesteld tijdens deze commissie.

VVD:

1. Hoe verhoudt de bouw van Rotterdamse woningen zich tot de G4+Eindhoven?

In Rotterdam willen we doorbouwen. In 2023 heeft de gemeente zich daarom samen met circa 60 partijen, waaronder woningbouwcorporaties, bouwers en projectontwikkelaars, hard ingezet voor de realisatie van het Doorbouwakkoord om de bouw van woningen op gang te houden. Het Doorbouwakkoord omvat onder meer de realisatie van voldoende bouwlocaties, het bouwen van meer betaalbare woningen en het bouwen voor een klimaat neutrale toekomst.

In vergelijking met de G4+Eindhoven is te zien dat Rotterdam met name in de jaren 2012 t/m 2016 een achterstand opgebouwd in de planvoorraad. Rotterdam heeft lang last gehad van de economische crisis. Later trok de markt pas weer aan en zo duurt het ook langer voordat de nieuwbouwproductie weer op stoom komt. Vanaf 2018 heeft Rotterdam een flinke inhaalslag gemaakt als het aankomt op nieuwbouw wanneer je dit vergelijkt met andere grote steden, zoals valt terug te zien in de onderstaande tabel.

Gemeente	Aantal toevoegingen door transformatie en nieuwbouw
Amsterdam	50.438
Rotterdam	19.431
Den Haag	19.141
Utrecht	19.017
Eindhoven	11.882

2. Hoe zorgt de wethouder voor minder regels op het gebied van bouwen en wonen? Kunnen we voortaan niet uitgaan van een “ja, mits”-houding?

De regels voor bouwen en wonen worden vrijwel allemaal vastgesteld door de gemeenteraad.

In de Woonvisie is de Rotterdamse Bouwwet aangekondigd; daarvoor verkennen we de mogelijkheden voor minder beleid en regels bij realisatie van betaalbare woningen. Een onderzoek naar overbodige regels is daarmee gaande.

Partij voor de Dieren:

3. Graag ontvangen wij een reactie van de wethouder op onze stelling dat € 250 per vierkante meter te optimistisch is als sociale grondprijs.

De sociale grondprijs is in lijn met het coalitieakkoord op het niveau gebracht van omliggende gemeenten en de G4. Op 31 oktober 2023 (23bb007293) heeft u het rapport van Finance Ideas ontvangen. Deze externe rapportage is opgesteld in gezamenlijke opdracht van de corporaties en de gemeente Rotterdam. Uit dit rapport bleek dat het effect van de nieuwe sociale grondprijs op de voorgenomen bouwproductie door corporaties minder dan 5% bedroeg. Daarmee is het financiële kader voor corporaties niet anders dan andere gemeenten waar sociale huurwoningen worden gebouwd

In vier grondexploitaties zijn de kaders van de grondexploitatie eerder door uw raad vastgesteld waarbij ook de verwachte opbrengst voldeed aan de toen geldende financiële kaders. De verhoging van de grondprijzen dateert van na vaststelling van deze grondexploitaties. We respecteren die eerdere kaders. Dit heeft tot gevolg dat de minimale grondprijs in deze projecten op dit moment niet in alle segmenten haalbaar is. De sociale grondprijs en maatschappelijke grondprijs zijn wel in alle vier de grondexploitaties verwerkt.

4. Kan de wethouder toelichten waarom de Overschiese Voetbalvelden zo duur zijn geworden?

De grootste oorzaak is de bodemsanering. Daarnaast is er natuurlijk sprake van een algemene tendens van stijgende bouwkosten en dalende grondopbrengsten zoals we dat bij wel meer ontwikkelingen zien. Momenteel wordt bekeken hoe dit project financieel kan worden geoptimaliseerd en blijven wij de markt volgen.

5. Waarom is het plot van de Overschiese Voetbalvelden niet blind verkocht aan een marktpartij met bouwplicht?

Deze plot is deels eigendom van de gemeente en moest deels (het Van der Gaag-terrein) worden verworven door de gemeente. Het Van der Gaag-terrein kende een jarenlange geschiedenis van bedrijvigheid met overlast voor de omgeving en zware grondvervuiling. De gemeente heeft dit terrein middels een beroep op de Wet voorkeursrecht gemeenten verworven om een einde te maken aan de overlast en de zware grondvervuiling. Daarbij moet worden opgemerkt dat marktpartijen voor dezelfde financiële uitdagingen zouden staan als waar de gemeente nu voor staat indien zij deze gronden hadden verworven.

6. Waarom hanteren we niet meer passief grondbeleid?

Per locatie wordt de afweging gemaakt of de gemeente zelf willen ontwikkelen of dat dit aan een marktpartij wordt overgelaten. Hierbij speelt mee: de grootte van het plot, de looptijd, wat de gemeente zou kunnen realiseren en/of de ontwikkeling ook voor een marktpartij rendabel is. Een marktpartij zal bij een tekort niet tot ontwikkeling overgaan. De gemeente kan daar bij passief grondbeleid geen, of nog moeilijk, invloed op uitoefenen.

DENK:

7. Kunnen we een bouwvisie maken?

We hebben een Bouwakkoord en een Doorbouwakkoord. Daarbij hebben we continue gesprekken, ook met u als raad, over de visie op de bouw in deze stad.

Partij van de Arbeid:

8. Kan de wethouder reageren op het artikel in het AD over de studentenwoningen op het parkeerplot bij Little C?

Het is belangrijk dat er extra studentenhuizen komen, daar zetten we vol op in en heb ik ook een periodiek overleg over met studentenhuisevesters en onderwijsinstellingen. Helaas is dit hier niet mogelijk gebleken. Woonstad heeft onderzoek gedaan naar haalbaarheid van een toren voor studentenwoningen.

Dat heeft Woonstad naar ons oordeel zeer zorgvuldig gedaan. Twee belangrijke punten die uit het onderzoek naar voren komen: ten eerste was de toren bedacht nabij een metrobuus. Onderzocht is of er ondanks de aanwezigheid van

de metrobuis een financieel haalbaar plan gemaakt kon worden. Dit bleek na onderzoek, in combinatie met andere factoren, financieel onhaalbaar. Ten tweede was er nog geen oplossing voor de parkeerplaatsen die zouden verdwijnen.

9. Kan de wethouder beamen dat de bouw in zwaar weer zit?

Dat klopt.

GroenLinks:

10. Hoe kan de voorzienbaarheid van de GREX'en worden vergroot? Hoe kan de raad beter sturen op de GREX'en? Welke instrumenten ziet de wethouder daarvoor?

Marktontwikkelingen worden in de gaten gehouden om een goede verwachting te kunnen maken op het resultaat van de grondexploitaties en welke (bij)sturing eventueel nodig is in de portefeuille en individuele grondexploitaties. Bij P&C-momenten worden zekere financiële effecten in de grondexploitatieportefeuille verwerkt, maar daar waar de verwachting nog onzeker of niet kwantificeerbaar is wordt dit ook benoemd, zoals ook heeft plaatsgevonden bij de tweede herziening en Eindejaarsbrief in 2023.

Een continu proces is hoe we in de volatiele markt de voorzienbaarheid nog verder kunnen verbeteren. Uw raad krijgt inzicht in deze ontwikkelingen via de jaarlijkse markt-, grond- en vastgoedrapportage (MGVR). Daarnaast ontvangt de raad de monitor grondexploitaties, waarbij wordt aangegeven per grondexploitatie of deze binnen de door uw raad gestelde kaders is gebleven en bijsturing wel of niet nodig is.

11. Hoe kijkt de wethouder aan tegen het afspreken van een bodem bij GREX'en?

Indien een vorm van een bodem wordt afgesproken voor een grondexploitatie of bijv. een maximum aan het aantal negatieve grondexploitaties, dan heeft dat direct gevolgen voor de ambities van de ontwikkeling waar deze grondexploitatie(s) aan zijn gekoppeld. Bij het bereiken van de bodem zouden dan gewenste ambities, zoals die door uw raad zijn vastgesteld in de Masterplannen en Ambitiedocumenten niet kunnen worden gerealiseerd. Ontwikkelingen stoppen dan of eerder vastgestelde uitgangspunten dienen te worden aangepast met gevolgen voor onze ambities op het gebied van bijvoorbeeld betaalbare woningbouw, parkeren, openbare ruimte, onderwijshuisvesting etc. Dat zijn allemaal zaken die voor een negatieve bijdrage zorgen aan een grondexploitatie, maar voor al ook de reden zijn waarom we middels een grondexploitatie bepaalde ontwikkelingen realiseren. Bovendien komt bij het stoppen met een grondexploitatie bij het bereiken van een bodem ook het mogelijke verdienvermogen uit deze grondexploitatie te vervallen.

12. Hoeveel geld uit het doorbouwfonds gaat naar betaalbare woningbouw?

Het Doorbouwfonds is gericht op het realiseren van de groei van de stad en in het bijzonder de woningbouwproductie zoals vastgelegd in het coalitieakkoord en het realiseren van een stabiele bouwstroom van jaarlijks 3.500-4.000 woningen met voldoende betaalbaar programma. Hierbij wordt onderscheid in de drie volgende opgaven:

- 1) Het voldoende bouwen en (her)programmering naar meer betaalbaar wonen binnen projecten en grondexploitaties met startbouw in de huidige collegeperiode (beschikbaar bedrag €25 mln en €6,3 mln uit de reserve stimulering bouwproductie),
- 2) (Her)programmering naar meer betaalbaar wonen binnen nieuwe projecten en grondexploitaties met startbouw in de volgende collegeperiode (€11 mln),
- 3) Gemeentelijke bijdrage aan corporaties en ontwikkelaars (€14 mln voor een gemeentelijke startbouwregeling voor midden categorie woningen).

13. Hoe krijgen we meer inzicht in de middelen die naar betaalbare woningbouw zijn gegaan?

Per nieuwbouwontwikkeling wordt u middels kopje “financiële en juridische consequentie” geïnformeerd over de middelen die beschikbaar zijn gesteld aan de betreffende ontwikkeling.

14. Waarom is het target voor de woningbouw niet aangepast naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer?

We volgen de opmerkingen van de rekenkamer en de telwijze wordt aangepast. Daarbij willen we waken voor verschillende momentopnames en het steeds aanpassen van de telwijze.

15. De sociale grondprijzen zouden niet goed zijn doordacht en ambtenaren zouden zijn verrast door de verhoging, kan de wethouder daarop reageren?

In het coalitieakkoord is aangegeven dat de sociale grondprijs zou worden aangepast naar het niveau van omliggende gemeentes en de G4. Hierover is ook al in september 2022 een brief gestuurd aan de corporaties, uiteindelijk hebben we de tijd genomen om de grondprijsverhoging door te rekenen en samen met corporaties een assessment (23bb007293) gedaan wat dit voor hen betekent. Op grond daarvan heeft het college geconcludeerd in oktober dat de impact voor de corporaties meeviel. Een jaar nadat de coalitieafpraak is gemaakt om de sociale grondprijs is gemaakt, is deze ook doorgevoerd. Het voornemen tot de aanpassing van de sociale grondprijs was dus al bekend

16. Door de verhoging van de sociale grondprijs zou de jaarrekening pas later kunnen worden vastgesteld door de raad, kan de wethouder daarop reageren?

De jaarstukken zijn tijdig aangeboden bij de raad en kunnen daarmee tijdig door u worden vastgesteld. Er is geen sprake van vertraging in de aanbidding van de stukken

ChristenUnie

17. Steeds meer GREX'en staan onder water. Waarom starten we een GREX met een neutraal saldo?

Een grondexploitatie moet minimaal neutraal starten, waarbij een eventueel tekort afgedekt kan worden door middel van subsidies of bijdragen van Rijk en gemeente.

Dit is opgenomen in het grondbeleid, maar voor elk besluit geldt dat er financiële dekking moet zijn. Om een grondexploitatie met een positiever saldo te starten kan mogelijk ook gekozen worden voor het aanpassen van de ambities bij de start.

18. Wat leveren de GREX'en de gemeente op?

Door middel van grondexploitaties kunnen we onze ambities realiseren op het gebied van bijv. betaalbare en kwalitatief goede woningbouw, parkeren, buitenruimte, onderwijshuisvesting etc. Deze ambities komen mede voort uit beleid, vastgesteld door uw raad. De gemeente kan conform het grondbeleid en binnen de BBV-regelgeving kiezen voor een actieve tot meer faciliterende of passieve rol.

Commissie Mobiliteit, Haven, Economie en Klimaat

24bb003818	Jaarstukken 2023 –Parkeerhandhaving	Het college stuurt de raad de evaluatie over de incidentele problemen met de parkeerhandhaving in 2023.	10-06-2024 Mobiliteit Karremans
------------	--	---	---

Antwoord

In de Jaarrekening 2023 is aangegeven dat in de parkeerexploitatie lagere parkeerbaten zijn gerealiseerd als gevolg van incidentele systeemstoringen en een hogere uitval van scanauto's in het laatste kwartaal van 2023. Hierdoor zijn minder naheffingsaanslagen parkeerbelasting (parkeerboetes) opgelegd dan begroot.

Bij de fiscale parkeercontrole wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van een parkeerrecht. Een parkeerrecht kan worden verworven door het voertuig op kenteken aan te melden via een mobiele parkeerprovider (06-parkeren) of bij de parkeerautomaat. Deze parkeerrechten worden vastgelegd in het Nationaal Parkeerregister (NPR) van de RDW. Ook een parkeervergunning is een parkeerrecht en deze worden vastgelegd in het gemeentelijke parkeervergunningensysteem Parksaver. Bewoners kunnen hun bezoek aanmelden via de Rotterdamse bezoekersapp, indien ze beschikken over een bezoekersvergunning.

De werking van deze systemen is een voorwaarde om fiscaal te kunnen handhaven op betaald parkeren, immers handhavers moeten kunnen checken of er een parkeerrecht aanwezig is en bij de geringste twijfel wordt er geen naheffingsaanslag opgelegd.

Uiteraard is er bij een hoeveelheid aan interne en externe (deels onderling afhankelijke) systemen sprake van enige uitval, waarvoor storingsprotocollen zijn opgesteld. Om storingen aan gemeentelijke systemen efficiënter op te kunnen pakken en sneller af te handelen heeft er uitbreiding van het aantal functioneel beheerders plaatsgevonden. Daarnaast heeft een migratie van systemen naar OpenShift (cloud) plaatsgevonden, waardoor beheer en onderhoud van systemen wordt vereenvoudigd en ook sneller op storingen kan worden gereageerd.

Ook is het testprotocol bij de introductie van nieuwe parkeerproducten (bijvoorbeeld het recentelijk geïntroduceerde maatwerk ten behoeve van maatschappelijke instellingen) aangescherpt, zodat nieuwe functionaliteiten minder vaak tot storingen leiden.

Tenslotte wordt er een monitoringsysteem onderzocht, waarmee sneller en mogelijk ook proactief storingen opgepakt of voorkomen kunnen worden.

Ook hebben zich externe storingen voorgedaan die invloed hebben gehad op de parkeerhandhaving. Zo is er een langere landelijke storing geweest bij een telecomprovider en zijn er ook verschillende storingen geweest aan het NPR (RDW). Hierop is de invloed vanuit de gemeente beperkt.

De hogere uitval van scanauto's valt uiteen in twee aspecten. Allereerst zou het aantal scanauto's medio 2023 worden uitgebreid in verband met de uitbreiding van betaald parkeren (nieuwe gebieden en uitbreiding van de betaaltijden). Ook zou een deel van de aanwezige scanauto's volgens planning worden vervangen (einde leaseperiode). Als nasleep van de coronacrisis heeft de levering van nieuwe scanauto's later plaatsgevonden (langere levertijden), waardoor de uitbreiding effectief niet in 2023 is gebeurd. Inmiddels is het aantal scanvoertuigen op orde gebracht.

Daarnaast is gebleken dat door het dagelijkse intensieve gebruik van de scanauto's de leaseperiode van de voertuigen feitelijk te lang was, waardoor de scanauto's relatief vaak en lang in onderhoud moesten en dus niet

effectief konden worden ingezet ten behoeve van de fiscale handhaving. Inmiddels is het leasecontract hierop aangepast.

Tenslotte worden de scanauto's inmiddels 'plug and play' uitgevoerd. Hierdoor is het mogelijk om bij uitval van een scanauto de scanunit die op het betreffende voertuig zit over te zetten op een ander voertuig, waardoor uitval van de fiscale parkeercontrole tot een minimum wordt beperkt.

24bb003819	Jaarstukken 2023 – Leverancier Led-armaturen	Het college komt in de veegbrief terug op de vraag van Dhr. Meurink over het geschil met de leverancier van Led-armaturen	10-06-2024 Mobiliteit Karremans
------------	---	---	---

Antwoord

Er was geen sprake van een juridisch geschil. De leverancier kon niet voldoen aan de uitvraag van grote aantallen armaturen. Om deze problematiek op te lossen hebben we zeer intensief contact gehouden met de leverancier (in ieder geval wekelijks maar bijna dagelijks) over de benodigde armaturen en de beschikbare armaturen.

Op deze manier is het mogelijk om de vervanging naar LED binnen het gestelde tijdsplan te voltooien.

24bb003820	Jaarstukken 2023 – Verbetering OV naar kleine kernen	Het college komt terug op de vraag van dhr. Biljoen over de verbetering van het OV naar kleine kernen	10-06-2024 Mobiliteit Karremans
------------	---	---	---

Antwoord

In het ontwerp vervoerplan van EBS voor het jaar 2025 is een busverbinding door de nieuwe Blankenburgtunnel opgenomen. Hierdoor ontstaat een direct verbinding tussen Rozenburg en Schiedam Centrum, en neemt de reistijd met circa 20 minuten af. Voor het gebruik van de tunnels moet wel tol worden betaald. MRDH en I&W zijn hierover in gesprek. Er is goede hoop dat hierin tot overeenstemming wordt gekomen, en dat de bus gaat rijden zoals voorzien.

Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport

24bb003840	Jaarstukken 2023 – Technische vragen	De wethouder zegt toe om de technische vragen van mevrouw Nunnely in de veegbrief voor de jaarrekening te beantwoorden	10-06-2024 Kasmi Onderwijs
------------	---	--	--

Antwoord

Vraag: wat is de onderbouwing van 294k?

Antwoord

Dit betreft het positieve rekeningresultaat op cultuur. Toelichting op de belangrijkste oorzaken zijn te vinden op pagina 69 van de begroting. 1. lagere kosten transitie en cultuurplanadvisering. 2. diverse kleine afwijkingen.

Vraag: waardoor zijn de bijdragen rijk en medeoverheden lager?

Antwoord

De bijdragen rijk en medeoverheden zijn juist hoger dan (bijgestelde) begroting. Dit wordt veroorzaakt door extra middelen vanuit het rijk voor de subsidieregeling impuls jongeren 2023 en 2024

Vraag: Waarom zijn de overige opbrengsten derden hoger?

Antwoord

De overige opbrengsten derden zijn juist lager dan (bijgestelde begroting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er een interne doorbelasting binnen de gemeente verkeerd was begroot op deze categorie, maar uiteindelijk op de juiste wijze bij de lasten is geboekt.

24bb003841	Jaarstukken 2023 – New Deal	De wethouder zegt toe om de vragen over de new deal schriftelijk in de veegbrief voor de jaarrekening te beantwoorden	10-06-2024 S. Kasmi Cultuur
------------	--------------------------------	---	---

Vraag: Wat zijn de resultaten van de New Deal?

Antwoord

De New Deals Cultuur bestaan uit projecten en activiteiten die voortkomen uit het advies van de Denktank New Deal Cultuur Rotterdam om de sector meer wendbaar, weerbaar en veerkrachtig te maken. Sinds het najaar van 2023 zijn diverse new deals van start gegaan en de eerste resultaten zijn veelbelovend.

Zo is er een nieuw netwerk opgericht, genaamd Cultural Bridges, dat jonge organisaties versterkt en verbindt. Daarnaast is het Culture Mix Café gelanceerd, een plek waar cultuur wordt gekoppeld aan andere domeinen als veiligheid en industrie. Er loopt ook een pilot met FindNFund naar de inrichting van een publiekprivaat cultuurfonds. Recentelijk rondde House of Knowledge een internationaal talentontwikkelingsprogramma af met als resultaat een stevigere positie en erkenning van opkomend talent in de sector. We kiezen voor het stimuleren van culturele innovatie en dit draagt bij aan het versterken van de sociale en economische structuren binnen de stad.

24bb003843	Jaarstukken 2023 – Verschil	De wethouder komt in de veegbrief terug op het verschil/verloop van 150 mln tussen de initiële begroting 2023 en de jaarrekening	10-06-2024 R. Buijt Zorg
------------	-----------------------------------	--	--

Antwoord

De in 2023 op het begrotingsprogramma ZWW gerealiseerde lasten (exclusief toevoegingen aan reserves) zijn ca. € 144 mln hoger dan geraamd in de oorspronkelijke begroting. Ca. € 110 mln van deze verhoging heeft plaatsgevonden in de tweede herziening. Zoals uit de toelichtingen op de bijstellingen in de tweede herziening blijkt, hangen de destijds doorgevoerde lastenverhogingen met name samen met (extra) rijksbijdragen. Lasten én baten zijn dus verhoogd. Het gaat met name om (extra) baten en lasten i.v.m. de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne (€ 66 mln), de ondersteuning van gedupeerden van de toeslagenproblematiek (€ 11 mln), versterking van sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuur-participatie en de sociale basis (€ 13 mln) en de transformatie naar kleinschalige woonvormen voor jeugd-hulp, expertisecentra jeugdhulpextra en bijbehorende organisatiekosten (€ 12 mln).

24bb003844	Jaarstukken2023 – Afschaffing vlaktaks	De wethouder komt in de veegbrief terug op de vraag wat het financiële effect van de afschaffing van de vlaktaks is	10-06-2024 R. Buijt Zorg
------------	--	---	--

Antwoord

Met het afschaffen van de vlaktaks is er vanaf 2023 een meer directe relatie tussen de afgenomen zorg en de betaling hiervan door de gemeente. Hierom heeft de accountant van de GRJR begin dit jaar aangegeven dat er een verplichting op de gemeenten opgenomen dient te worden in de jaarrekening van de GRJR.

De afdeling Financial Audit (interne accountant) heeft op basis hiervan aangegeven dat de hogere verwachte kosten van de voorlopige jaarrekening 2023 van de GRJR, ook als kostenpost op moeten nemen in de jaarrekening 2023 van de gemeente Rotterdam. Een aanpassing in de begroting van de gemeente Rotterdam was niet meer mogelijk aangezien het boekjaar al verstreken was.

De financiële consequentie is dat dat overbesteding van de jeugdzorg binnen de GRJR nu ten laste van het jaar 2023 is komen te vallen en niet ten laste van de het jaar 2024. Het afschaffen van de vlaktaks heeft geen relatie met de hoogte van de overbesteding, alleen het jaar waarin de verantwoording plaatsvindt is anders.

Commissie Werk & Inkomen, Onderwijs, Samenleven, Schuldhulpverlening & Armoedebestrijding, NPRZ

24bb003807	Jaarstukken 2023 – Aantal opgeleverde scholen	Wethouder Kasmi zal naar aanleiding van vraag mevr. Nunnely verschil in aantal opgeleverde scholen toelichten	10-06-2024 Kasmi Onderwijs
------------	---	---	--

Antwoord

Bij het programma onderwijs zijn ook de deelopleveringen meegenomen als oplevering (6). Er zijn complexen die bestaan uit 2 verschillende schoolgebouwen (bijvoorbeeld: Thorbecke en Wolfert Dalton) Bij onderwijs worden de deelopleveringen van een gebouw meegenomen, zodra deze in gebruik gaan. Het lijkt erop dat vastgoed pas rekent wanneer het totale complex is opgeleverd (4). Goed om deze telwijze voortaan op soortgelijke manier te gaan doen en intern af te stemmen.

24bb003808	Jaarstukken 2023 – Vroegsignalering	Wethouder komt in de veegbrief met antwoord op specifieke vragen Reitema over vroegsignalering	10-06-2024 Mohamed-Hoesein Armoedebestrijding en Schuldhulpverlening
------------	--	---	---

Antwoord

Ten eerste is gevraagd of de jaarstukken worden aangepast ten aanzien van het foutieve cijfer dat duidelijk werd in de beantwoording op de technische vragen. De teksten in de jaarstukken 2023 worden hierop aangepast. Deze aanpassingen worden verwerkt in de definitieve versie van de jaarstukken 2023.

Van:

- In 2022 is het Hulpteam Geldzaken (HTG) bij Grip op Geldzaken langzaam uitgebreid. Dit leidde tot een toename van het aantal aanmeldingen van HTG naar het Expertise Team Financiën (ETF) in 2023. Er waren in het derde kwartaal 419 en in het vierde kwartaal 697 aanmeldingen. Dit is een stijging van 60 %.

Naar:

- In 2022 is het Hulpteam Geldzaken (HTG) bij Grip op Geldzaken langzaam uitgebreid. Dit leidde tot een toename van het aantal aanmeldingen van HTG naar het Expertise Team Financiën (ETF) van 227 in 2022 naar 406 in 2023.

Verder vroeg de PvdA-fractie hoe succesvol doorverwijzing van andere partijen is als het leeuwendeel van de aanmeldingen van interne partijen komt. En werd gevraagd hoeveel signalen er precies zijn binnengekomen en hoeveel van partners? Ook vroeg ze hoe effectief het beleid op vroegsignalering is.

Het (vroeg)signaleren van schulden kan op verschillende manieren en is een wettelijke taak (Wet gemeentelijke schuldhulpverlening).

Rotterdamers met financiële problemen kunnen door onze samenwerkingspartners naar de gemeente worden doorverwezen of aangemeld. Hierdoor kan het oplopen van schulden en ontstaan van problematische schulden worden voorkomen.

Daarnaast ontvangt de gemeente signalen van betalingsachterstanden van diverse partijen die bij het convenant vroegsignalering zijn aangesloten, zoals woningcorporaties, waterbedrijf, energie-maatschappijen.

Het aantal vroegsignalen dat de gemeente ontvangt fluctueert tussen de 5.800 en 7.500 signalen per maand. Iedere Rotterdammer waarvan de gemeente een signaal ontvangt van een betalingsachterstand wordt, na een technische filtering van het bestand, benaderd door de gemeente. Dat gebeurt met een brief, via de telefoon, sms of deurbezoek. Als een mailadres bekend is, proberen we ook via de mail contact te leggen. Het type inzet door het Hulpteam Geldzaken (vroegsignalering) hangt af van een aantal factoren: de frequentie (hoe vaak een bepaald signaal achter elkaar wordt ontvangen), matches (het aantal verschillende signalen in een maand op één adres) en de hoogte van het bedrag.

Bijvoorbeeld:

- Er wordt standaard een deurbezoek afgelegd als een signaal wordt ontvangen met een bedrag vanaf €1.200,-. Stel dat een inwoner een huur heeft van €1.300,-, en dit wordt niet betaald, dan krijgt de gemeente een signaal. Vervolgens wordt er een brief gestuurd, twee belpogingen ondernomen en een deurbezoek afgelegd.
- Stel dat er drie afzonderlijke signalen (Evides, energieleverancier en huurachterstand) in een maand binnenkomen op een adres dan wordt er een brief gestuurd, twee belpogingen ondernomen en een deurbezoek afgelegd.
- Als wij een signaal ontvangen van €500,- van een Rotterdammer die ouder is dan 27 jaar dan ondernemen wij twee belpogingen en versturen wij een sms en/of whatsapp bericht.

De meest intensieve inzet is: een telefonische benadering, vervolgens een deurbezoek met een niet-thuis-kaart en vervolgens een berichtje via de sms of WhatsApp. Deze inzet wordt gepleegd als er een signaal binnenkomt van een achterstand van tenminste €1.000,- én waar volgens de BRP minderjarige kinderen en/of 65+-ers staan geregistreerd.

De gemiddelde inzet van de gemeente per maand is bij benadering:

- 5.800 tot 7.500 brieven;
- 1.800 telefonische benaderingen, bestaande uit bellen en een sms- of whatsappbericht;
- 325 deurbezoeken waaraan voorafgaand telefonisch contactpoging is geweest en een sms- of whatsappbericht is verzonden.

Er is speciale aandacht voor gezinnen met minderjarige kinderen en 65+ers. Bij deze doelgroepen wordt eerder een huisbezoek ingezet als hier een signaal over binnenkomt. Zo worden er bij 65+ers én gezinnen met kinderen altijd een huisbezoek afgelegd als er een signaal binnenkomt van de waterleverancier.

Uiteindelijk heeft, na alle bovenstaande pogingen om in contact te komen, het Hulpteam Geldzaken 406 Rotterdamers in 2023 bij ETF kunnen aanmelden voor schuldverlening. Dit is niet altijd een schuldregeling. Er is ook een groep Rotterdamers die geholpen is met een minder ingrijpende maatregel, zoals bijvoorbeeld hulp bij inkomensreparatie en het treffen van betalingsregelingen.

Er zijn diverse oorzaken waarom een Rotterdammer waarvan we 1 of meerdere signalen hebben ontvangen, toch niet aangemeld kan worden bij het ETF of waarom we niet in contact kunnen komen:

- De Rotterdammer heeft betalingsachterstanden, maar beseft onvoldoende dat dit het begin is van 'in de schulden zitten'. De probleemperceptie is laag waardoor er wordt afgezien van het hulpaanbod;
- Schaamte speelt nog steeds een grote rol en weerhoudt de Rotterdammer ervan om hulp te accepteren;
- Het wantrouwen van de Rotterdammer tegenover de overheid en de gemeente;
- Het zelf graag willen oplossen. Eigen regie en autonomie is een belangrijke waarde;
- Het betwisten van de achterstand en het niet eens zijn met de melding.

Bij het niet accepteren van hulp wijzen wij de Rotterdammer ook op het wijkaanbod en de Vraagwijzer.

De fractie van PvdA vroeg zich verder af of vroegsignalering wel effectief is aangezien het leeuwendeel van de aanmeldingen bij het ETF komt van andere, en vooral, interne partners (o.a. Vraagwijzer, W&I, Wijkteam).

Zoals hierboven al genoemd zijn we als gemeente verplicht vanuit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening opvolging te geven aan datasignalen die we in het kader van vroegsignalering ontvangen. Naast deze werkwijze zijn er ook nog andere werkwijzen om Rotterdammers met financiële problemen naar ETF door te geleiden. Door juist verschillende manieren van aanmelding te hebben kunnen we zo veel mogelijk Rotterdammers bereiken.

Dat het leeuwendeel vanuit de Vraagwijzer, een interne afdeling, wordt aangemeld bij het ETF is logisch, aangezien de Vraagwijzer de toegang is voor volwassenen met geldzorgen. Vanuit verschillende organisaties in de stad worden Rotterdammers naar de Vraagwijzer verwezen, zowel voor hulp bij hun schulden als andere (zorg)vragen. Omdat mensen vaak meerdere problemen hebben, wordt bij de Vraagwijzer geïnventariseerd door wie/waar iemand het beste geholpen kan worden.

Rotterdammers die al bekend zijn binnen onze gemeentelijke organisatie worden door de (interne) samenwerkingspartners rechtstreeks doorgeleid naar het ETF.

Naast onze interne samenwerkingspartners hebben we met een aantal (externe) andere partijen ook de afspraak dat ze rechtstreeks bij het ETF kunnen aanmelden. Dat zijn bijvoorbeeld de Schuldenrechter, welzijnsorganisaties en WMO partijen.

Belangrijk om te vermelden is dat hulp vanuit het team vroegsignalering welke niet resulteert in een aanmelding bij het ETF niet per se ineffectief is. Met vroegsignalering hopen we juist Rotterdammers te helpen in een vroeg stadium van schuldvorming. Op die manier worden problematische schulden voorkomen en is een aanmelding bij het ETF niet nodig.

In 2023 zijn totaal 6.096 Rotterdammers bij het ETF aangemeld.

24bb003809	Jaarstukken 2023 – Cijfers bijzondere bijstand en bereik SDG-doelstelling	Wethouder komt in veegbrief met cijfers over bijzondere bijstand voor zover mogelijk en bereik SDG-doelstelling	10-06-2024 Mohamed-Hoesein Armoedebestrijding en Schuldhulpverlening
------------	---	---	---

Antwoord

Bijzondere Bijstand

De PvdA-fractie heeft aangegeven meer inzicht te willen in de uitgaven op de bijzondere bijstand.

Individuele Bijzondere Bijstand	Uitgegeven in 2023
Aanvullende bijstand voor jongeren (18-21 jaar)	€ 929.135
Alleenstaande Ouder Compensatie	€ 17.314
Directe levensbehoefte	€ 745.302
Voorzieningen voor wonen	€ 2.792.388
Voorzieningen voor opvang	€ 39.066
Maatschappelijke zorg	€ 30.388
Bewindvoering	€ 15.157.967
Medische dienstverlening	€ 75.183
Begrafeniskosten	€ 456.942
Overige regelingen	€ 12.017
Energiekosten	€ 2.253.282
Reparatie Heffingskortingen	€ 50.229

Energiekosten is bedoeld voor mensen die niet genoeg hebben aan de Energietoeslag of daarvoor niet in aanmerking komen.

Sustainable development goals (SDG)

De ChristenUnie-fractie heeft gevraagd naar de voortgang op de SDG 'Geen armoede'.

Bij de jaarstukken zit een paragraaf waarin het college de voortgang beschrijft op de SDG's. Bij de SDG die gaat over het verminderen van armoede is in de jaarrekening de voortgang op een aantal acties beschreven waarmee een bijdrage wordt geleverd aan deze SDG. In de voortgangsrapportage Armoede en Schulden die u onlangs heeft ontvangen, kunt u alle acties die de afgelopen periode zijn ingezet of gerealiseerd teruglezen.

24bb003810	Jaarstukken 2023 – Cijfers bereik ITT	Wethouder komt in de veegbrief met een nadere duiding van de cijfers bereik IIT	10-06-2024 Mohamed-Hoesein Armoedebestrijding en Schuldhulpverlening
------------	---	---	---

Antwoord

Uitleg cijfers bereik Individuele Inkomenstoeslag (IIT)

Door de GroenLinks-fractie werd gevraagd naar het verschil in het genoemde bereik van de IIT over 2023 tussen de jaarstukken en de voortgangsrapportage. In de jaarstukken staat beschreven: *Het bereikcijfer bij de IIT is niet nauwkeurig vast te stellen. De IIT is er alleen voor huishoudens met een langdurig laag inkomen, zonder uitzicht op inkomensverbetering.*

Het CBS houdt niet het aantal huishoudens bij waar sprake is van 'geen zicht op inkomensverbetering'. Bereik in 2022 was 47% van de doelgroep (56.100). Op basis van hetzelfde aantal, zou het bereik in 2023 44% bedragen.

Hier staat expliciet het woord 'zou' bij, er is doorerekend op basis van een bereikt aantal huishoudens uit 2022.

In de voortgangsrapportage is beschreven:

Het gebruik daalde van 47% in 2022 naar 36% in 2023. De daling in het gebruikpercentage is tweeledig.

- Enerzijds is de omvang van de doelgroep gegroeid. De doelgroep van de IIT bestaat uit huishoudens waarvan de kostwinner tussen de 21 en 65 jaar oud is, een inkomen tot 130% Wettelijk Minimumloon (WML) heeft en er geen uitzicht is op inkomensverbetering. Als gevolg van de stijging (met 10%) van het WML op 1 januari 2023 is de doelgroep van de IIT gegroeid van 56.100 in 2022 naar 68.400 in 2023.*
- Anderzijds heeft er een lichte daling plaatsgevonden van het aantal aanvragen (24.756 in 2023, 26.600 in 2022).*

Kortom: het daadwerkelijke bereik, zoals opgenomen in de voortgangsrapportage, in 2023 is 36%. De daling van de IIT komt aan de ene kant door een afname van het absolute aantal gebruikers. Maar ook doordat de doelgroep in omvang toenam door de verhoging van de aan het minimumloon gekoppelde bijstandsnorm van 10% per 1 januari 2023.

Crisisfonds

Tevens heeft de GroenLinks-fractie gevraagd om de resultaten van de evaluatie van het crisisfonds en of ze die eerder kan krijgen dan in de voortgangsrapportage van het voorjaar 2025.

De evaluatie van het crisisfonds vindt deze zomer plaats. Het crisisfonds is een actie vanuit het beleidskader armoede en schulden. De afspraak met uw raad is dat er eenmaal per jaar een voortgangsrapportage volgt inzake het gehele beleidsplan zodat alle acties in samenhang met elkaar kunnen worden besproken. De evaluatie van het crisisfonds zal deel uitmaken van de volgende voortgangsrapportage.

Commissie Bestuur, Organisatie, Financiën, Veiligheid

24bb003836	Jaarstukken 2023 – Menukaart retraite	De wethouder gaat, naar aanleiding van vragen van de leden Tak en Biljoen, na in hoeverre er mogelijkheden zijn om de menukaart van de retraite te delen met de raad en komt hierop terug in de veegbrief	10-06-2024 Struijvenberg Financiën
------------	---	---	--

Antwoord

Het college komt hier op een later moment, uiterlijk vóór de behandeling van de Voorjaarsnota 2024, op terug.

24bb003838	Jaarstukken 2023 – Versie VJN	De wethouder gaat, naar aanleiding van vragen van de heer Biljoen, na of er verschil zit tussen de embargo-versie en de openbare versie van de voorjaarsnota.	10-06-2024 Struijvenberg Financiën
------------	-------------------------------------	---	--

Antwoord

In onderstaande tabel worden de verschillen tussen de embargo-versie en de openbare versie van de Voorjaarsnota 2024 weergegeven.

Onderdeel Voorjaarsnota 2024	Embargo-versie Voorjaarsnota 2024	Openbare versie Voorjaarsnota 2024
Home (pagina 1)	Voor de opbouw van de website wordt verwezen naar de leeswijzer.	De opbouw van de website staat toegelicht in de leeswijzer.
Bestuurlijke hoofdlijnen (pagina 4)	Want zonder extra geld vanuit het Rijk dreigt op termijn na 2026 de zorg te verschromen, de woningbouw te stagneren en komt leefbaarheid en veiligheid in Rotterdam flink onder druk te staan.	Want zonder extra geld vanuit het Rijk dreigt op termijn na 2026 de zorg te verschromen en komt leefbaarheid en veiligheid in Rotterdam flink onder druk te staan.
Bestuurlijke hoofdlijnen (pagina 4)	We bevorderen gezondheid en welzijn door een beter Wmo-budgetbeheer en betere vrijwilligersmatching via Zorgzaam010. Sportvoorzieningen blijven behouden door onder andere duurzame besparingen.	Het Wmo preventiebudget wordt herzien en we optimaliseren de inzet van vrijwilligersmatching via Zorgzaam010. Sportvoorzieningen blijven behouden door het realiseren van duurzame besparingen.
Leeswijzer - Opbouw website (pagina 12)	Hoofdlijnen De hoofdlijnen geven een totaalbeeld van de begroting onderverdeeld in:	Totaalbeeld Onder Totaalbeeld staat de Voorjaarsnota en Eerste herziening op hoofdlijnen toegelicht. Het Totaalbeeld is onderverdeeld in:
Leeswijzer - Soorten van financiële bijstellingen (pagina 12)	Intensivering	Intensiveringen

Tot slot

Ik vertrouw erop dat met deze brief alle bovenstaande toezeggingen zijn afgedaan.

Blad: 18/18
Datum: 10 juni 2024

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in dark ink, consisting of a stylized 'M' followed by a horizontal line.

Maarten Struijvenberg,
Wethouder Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Grote Projecten